

Grosfoguel sobre el 1r d'octubre: “s’ha perdut una batalla, no la guerra “

written by Cristina Farran | 20 de juliol de 2019

El professor la universitat de Berkeley, exponent del corrent decolonial, Ramón Grosfoguel, arran d’una recent estada al nostre país, ha gravat un vídeo, aquest 11 de juliol, en el qual dona el seu punt de vista sobre el que està passant a Catalunya des del primer d’octubre del 2017.

Primer de tot explica els antecedents, quan va venir a Catalunya el 2016 i va debatre amb polítics perquè volia que li expliquessin què passaria l’endemà del referèndum, quan Espanya reprimís els catalans i Europa prengués partit a favor d’Espanya. Tots li van respondre que això no passaria ja que estem a Europa, i li van donar arguments de tipus financer en el sentit que el capital financer català estava lligat al capital financer de França, Gran Bretanya, etc.

Aquesta resposta va sorprendre molt Grosfoguel, que afirma que el capital no funciona amb aquesta lògica sinó amb lògiques del tipus racista, sexista, homofòbiques, imperialistes, xovinistes, nacionalistes, geopolítiques, militars, etc. És a dir, el capital no es mou a partir de postulats polítics, sinó que cal estudiar la geopolítica d’Europa, on hi ha altres nacions sense estat i la independència de Catalunya tindria conseqüències en els estats mare.

Per analitzar el significat que té el primer d’octubre del 17 en el procés d’emancipació nacional de Catalunya, Grosfoguel recorre al concepte d’**esdeveniment** descrit per Alain Badiou, i

al concepte *Pachakuti* dels quítxues indígenes llatinoamericans: un esdeveniment és una irrupció en la història d'un fet inesperat, aquest esdeveniment produeix una nova subjectivitat en la gent, és a dir, una nova manera de veure el món (o d'interpretar la situació social que es viu), la gent ja no està en el mateix punt que estava el dia anterior.

Aquests esdeveniments són efímers, poden durar dies o setmanes, per tant, perquè un esdeveniment tingui vida i que no passi a ser una simple anècdota, cal donar-li una resposta política. És a dir, d'acord a la nova subjectivitat que ha produït, hi ha d'haver una renovació del missatge polític.

Si agafem com exemple el cas de Podemos, arran dels fets del 15M hi ha una renovació del discurs polític perquè els seus líders s'adonen del significat del 15M com esdeveniment. Però, si Podemos comença sent un partit que qüestiona el règim del 78, s'acaba convertint en un partit més del règim del 78.

Durant el procés català, quan van arribar les bufetades, es va posar al costat del règim. En paraules de Dante Fachín, Podemos va envellir de cop a Catalunya.

Ara cal fer-nos una pregunta, quina mena de renovació del discurs polític cal fer a partir del primer i el 3 d'octubre? En els fets d'aquests dos dies, i sempre segons Grosfoguel, hi ha les claus de com s'ha de renovar el discurs.

Davant dels fets del primer d'octubre es poden tenir dues actituds. La primera és pensar que va ser una derrota, en aquest cas ens hem d'adaptar al règim i viure vint anys més de (neo)pujolisme. Però, diu el professor, en cap lloc del món s'assumeix haver perdut la guerra per haver perdut una batalla.

La segona actitud està relacionada amb el fet de veure el referèndum com un esdeveniment que ens ensenya que hi ha un poble que creu en el dret a decidir.

Els 200.000 votants que van votar *No* (més tots els que van votar en blanc) estan dient que tot i que no volen la independència, són els catalans els que han de decidir què seran.

Aleshores ens hem de replantejar el concepte de sobirania. Si quedem en què sobirania és igual a independència, significa que l'eix sobre el qual ens organitzarem és entre els que volen i els que no volen la independència. Aquest, però, és l'eix que ens imposa l'Estat espanyol perquè així ens pot dir que no hi ha majoria i que els independentistes volen imposar-se per la seva força als no independentistes.

Però si sortim d'aquest marc, si sabem veure que hi ha un poble que creu en el dret a l'autodeterminació, aquesta és la nova subjectivitat que l'esdeveniment ha creat, aquest és l'eix sobiranisme versus unionisme.

ERC és el cas més evident de qui ha llegit el primer d'octubre com una derrota de l'eix independència versus no independència, i com que no arribem a la majoria, hem d'esperar vint anys per a tenir-la.

Del primer d'octubre, doncs, en podem treure tres lliçons:
Primera lliçó: sobiranisme no és igual a independència, el discurs polític per tant ha de canviar. Per contra, Grosfoguel diu que a les eleccions del 21D, el discurs era idèntic al del 2015, com si res hagués passat.

L'única persona que sí que parlava del primer i del 3 d'octubre era Dante Fachín, perquè s'havia adonat del que havia passat, de l'esdeveniment.

Segona lliçó: el sobiranisme s'ha de vincular amb els problemes de la gent, contra l'austeritat, la crisi, etc. L'esquerra espanyola critica el procés dient que és una cosa identitària, però s'equivoca i no té en compte que hi ha milers de persones que s'han fet sobiranistes perquè estan asfixiades per l'*austericidi* de l'Estat espanyol, i

l'empobriment dels drets socials, polítics i econòmics.

Tercera lliçó: des de Madrid no es resoldrà el problema, sinó des del carrer, i no arribarà la solució fins que no hi hagi un procés de desobediència civil organitzat, com el de Gandhi a l'Índia, per exemple.

Segons Grosfoguel, hi ha una part de la societat catalana que se sent derrotada (cas paradigmàtic és el d'ERC i Junqueras), però hi ha una part que se sent frustrada, no derrotada. Si aquests que mantenen viva l'esperança es mobilitzen i actuen, arrossegaran la resta darrere seu. Per tant, cal passar de la subjectivitat de la derrota a la subjectivitat de l'esperança. Aquesta és la postura de Jordi Cuixart, a qui Grosfoguel anomena "el Mandela Català".

Altres eixos que poden articular el procés són dreta-esquerra, segons Grosfoguel aquest eix no serveix, i a l'esquerra espanyola li interessa fer-lo servir perquè aleshores ataca el procés dient que és de la dreta catalana.

Però, es pregunta Grosfoguel, qui és més d'esquerra, Ada Colau quan accepta els vots del PSOE i de Ciutadans o Puigdemont quan repta l'Estat des de Waterloo?

L'eix capitalisme-anticapitalisme tampoc serveix, si dius que l'ANC és de dretes perquè a dins té empresaris, etc., llavors, com és que ha organitzat un boicot contra les empreses de l'IBEX-35?

L'eix que sí que ens serveix és el d'un imperi enfrontat a un poble que lluita per alliberar-se, és l'antagonisme imperi-nació.

La divisió entre veure el primer d'octubre com una derrota o veure-ho com una esperança, travessa totes les organitzacions (o partits): ERC (hi domina la subjectivitat de la derrota però hi ha disputa); JxCat (està més posicionat en el sentit de no estar derrotats, però gent com Artur Mas ho intenta

destruir), i la CUP (en el recent document, té un llenguatge d'esquerres més radical que ERC, però diu que el cicle ha acabat, no creu que l'esdeveniment del primer d'octubre estigui viu).

En resum, si no es claudica i es continua la lluita, es pot arribar a la victòria, el dilema és si s'agafa el camí de Junqueras o de Cuixart.

Perdre una batalla no és perdre la guerra. Gandhi, Chávez, Luther King, etc., van perdre moltes batalles i van tardar molts anys a aconseguir-ho.

Enllaç del video: